Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru– judecător Daria Sușchevici
Dosarul nr. 2a-2906/25; PIGD nr. 2-25026140-02-2a-13082025

**D E C I Z I E**

18 februarie 2026 mun. Chișinău

**Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru**

Instanța de judecată în componența:
Preşedintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier – Andreea Caracaș

Examinând în ședință publică, în limba de stat, apelul declarat de David Larisa și apelantul David Ion împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24 iunie 2025, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de David Larisa și David Ion către Chiorescu Vladimir privind încasarea prejudiciului moral și material, a prejudiciului biologic, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, –

**C o n s t a t ă:**

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. În data de 24 februarie 2025 David Larisa și David Ion au depus cerere de chemare în judecată către Chiorescu Vladimir Vladimir privind încasarea prejudiciului moral și material, a prejudiciului biologic, a cheltuielilor juridice.
3. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanții David Larisa și David Ion au solicitat încasarea de la pârâtul Chiorescu Vladimir Vladimir în beneficiul reclamantei David Larisa a sumei de 50.000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral şi sumei de 20.000,00 lei cu titlu de prejudiciu biologic cauzat prin vătămare a integrității corporală a sănătății şi contravenție, iar în beneficiul reclamantului David Ion a sumei de 20.000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin vătămare a integrității corporală a sănătății şi contravenție, la fel s-a solicitat încasarea de la pârât în beneficiul reclamanților David Larisa şi David Ion a cheltuielilor de judecată şi anume pentru asistență juridică acordată de avocat în beneficiul reclamantei David Larisa a sumei de 4000 lei şi în beneficiul reclamantului David Ion a sumei de 4000 lei, precum și a taxei de timbru şi altor cheltuieli de judecată ce vor fi suportate ulterior depunerii acțiunii.
4. În fapt, reclamanții David Larisa și David Ion, au indicat că, la 22.04.2022 în privința pârâtului Chiorescu Vladimir Vladimir a fost întocmit un proces- verbal cu privire la contravenție Seria MAI nr.05508815, incriminându-i-se comiterea contravențiilor prevăzute

de art.354,78 al.(1)Cod Contravențional pentru faptul că, la 26.02.2022 ora 12.56-13.15 acesta aflându-se în stradă, loc public în mun. Chişinău *****, manifestând un comportament neadecvat, a agresat fizic pe David Ion ***** şi pe David Larisa *****, ca rezultat tulburând ordinea publică şi provocând leziuni corporale victimelor, conform rapoartelor de constatare medico-legală din 27.02.2022 și 21.03.2022, iar potrivit deciziei de sancționare din aceeași dată, pârâtul Chiorescu Vladimir a fost sancționat în baza art.354 şi 78 al.(1)Cod Contravențional, cu amendă în mărime totală de 3000 lei.

**5.** Relevă că din conținutului procesului - verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Chiorescu Vladimir la 22.04.2022, se atestă că acesta recunoaște vinovăţia, şi este de acord cu decizia se sancţionare.

**6.** Menționează că, pârâtul a achitat la 22.04.2022 amenda aplicată, fapt confirmat prin confirmare și notă Mpay anexată la acțiune. Astfel, vinovăția pârâtului Chiorescu Vladimir Vladimir în comiterea contravențiilor în privința reclamanților David Larisa și David Ion, și caracterul ilicit al acțiunilor este probat cert prin procesul- verbal și decizia de sancţionare, cu care acesta a fost de acord și dovada achitării amenzii aplicate. Succesiv, urmare a acțiunilor ilicite, săvârșite cu vinovăție sub formă de intenție de către pârâtul Chiorescu Vladimir, reclamanții au fost prejudiciați material și moral, fizic, biologic, existând legătură cauzală între fapta ilicită și consecințele survenite, temei a răspunderii delictuale.

**7.** Conform Pct. 27 al Hotărârii plenului Curții Supreme de Justiţie a Republicii Moldova Nr.6 din 04.07.2005 din 04.07.2005 Cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei materiale despre încasarea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau altă vătămare a sănătăţii ori prin deces, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc (art. 1422 CC). Instanţele de judecată vor avea în vedere că în cazul vătămării integrităţii corporale sau al altei vătămări a sănătăţii, precum şi în cazurile de deces a victimei, persoanele vătămate au dreptul în conformitate cu art.1422 și 616 alin.2 Cod civil la repararea prejudiciului nepatrimonial (moral) sub formă de despăgubire în bani în suma stabilită de instanţele judecătoreşti în baza unei aprecieri conforme principiilor echităţii. Codul Contravenţional. Articolul 45. Repararea prejudiciului Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art. 30 alin. (11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

**8.** Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravenţional (1) Cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art. 229 din Codul de procedură penală. (2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor cînd nu există divergenţe asupra întinderii acestora.

**9.** Astfel, în acest sens, raportând circumstanțele de fapt și motivele acțiunii cu prevederile legale și temeiurile de drept sus enunțate, se atestă că, reclamanții sînt îndreptățiți a solicita

repararea prejudiciului cauzat prin acte ilicite - contravenţie, vătămarea intenționată a integrității corporale de către pârât. Prejudiciul moral suportat de reclamanta David Larisa se manifestă prin suferințe și dureri fizice şi psihice, provocate de comportamentul violent și ilicit al pârâtului, prin aplicarea violenţei exprimată prin aplicare de lovitură puternică în regiunea capului, regiune vitală, pârâtul Ciorescu Vladimir.

**10.** Totodată, urmare a leziunilor primite şi sperieturii, stresului declanșat ca rezultat al agresiunii la David Larisa s-a ridicat tensiunea arterială și transportată de ambulanță la IMSP IMU, unde a fost investigată fiind preluate analize, radiografia craniului, şi acordat ajutor medical inclusiv cu preparate injectabile, unde s-a aflat de la ora 13.52-17.32, deoarece urmare reacției acută la stres şi leziunilor primite, a avut loc o criză hipertensivă, cu risc adițional înalt, sindrom cefalagic, hipertensiune cu salturi care nu putea fi scăzută, fapt confirmat prin trimitere extras medical din 26.02.2022 și conținutul raportului de constatare, anexate la acțiune, fiind recomandat adresarea la medicul de familie, neurolog, cardiolog. Astfel, în condițiile crizei hipertensive, urgență medicală, cu risc adițional înalt, grad 2 evoluție cu salturi cauzate urmare a consecințelor acțiunilor ilicite ale pârâtului, pentru reclamanta David Larisa a existat pericol eminent pentru sănătatea și viața ei, care putea suferi un accident cerebral (anexează extrase de pe pagini internet privind pericolul pentru viață a crizei hipertensive), fiind la evidență la medicul de familie cu hipertensiune arterială, care a fost evitat datorită ajutorului medical acordat la timp, fapt ce condiționează cuantumul prejudiciului moral solicitat.

**11.** Comunică că ulterior, la 28.02.2022 reclamanta David Larisa s-a adresat la medicul de familie, deoarece avea dureri în regiunea capului şi tensiunea arterială crescută nu putea fi menținută sub control urmare a stresului suferit, deşi administrase preparatele necesare (149/83, la momentul examinării de medic) şi s-a acordat ajutor şi prescris tratament (anexează copii din cartela medicală). Iar deoarece ulterior agresării şi stresului David Larisa avea în continuare dureri de cap, care s-au acutizat s-a adresat la medicul neurolog, care i-a prescris tratamentul necesar(anexează copii din cartela medicală, cartela poate fi prezentată în instanță la necesitate).

**12.** Menționează că urmare a acțiunilor ilicite ale pârâtului reclamantei David Larisa i-au fost cauzate dureri fizice şi respectiv suferințe psihice puternice, cu consecințe în timp, creat pericol pentru viața și sănătatea reclamantei David Larisa, care au necesitat adresare la medici şi urmare de tratament. Prejudiciului moral cauzat reclamantei David Larisa este evaluat la suma de 50.000,00 lei şi reprezintă o sumă proporțională, echivalentul suferințelor fizice şi psihice, pericolului cauzat pentru viață și sănătate, consecințelor cauzate de pârât urmare a acțiunilor ilicite sumă, care de fapt nu poate recupera suferințele suportate şi refacerea sănătății, care sunt greu de evaluat în bani, or viața, sănătatea persoanei, integritatea corporală, sensibilitatea fizică şi psihică, valori la care a atentat pârâtul nu au preț, dar care va fi cât de cât o satisfacție echitabilă pentru suferințele cauzate, care proporţional şi echitabil ar putea fi reparate cât de cât prin încasarea în echivalent bănesc, sumă solicitată proporțională suferințelor cauzate.

**13.** Ce ţine de prejudiciul moral cauzat reclamantului David Ion acesta s-a manifestat prin suferințe și dureri fizice şi psihice, provocate de comportamentul violent și ilicit al pârâtului, prin aplicarea violenței exprimată prin aplicare de multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, inclusiv cap, regiune vitală, fapt confirmat prin raportul de constatare(se anexează). Prejudiciului moral cauzat reclamantului David Ion este evaluat la suma de 20.000,00 lei şi reprezintă o sumă proporţională, echivalentul suferințelor fizice şi psihice,

consecințelor cauzate de pârât urmare a acțiunilor ilicite sumă, care de fapt nu poate recupera suferințele suportate şi care sunt greu de evaluat în bani, or viața, sănătatea persoanei, integritatea corporală, sensibilitatea fizică şi psihică, valori la care a atentat pârâtul nu au preț, dar care va fi cât de cât o satisfacție ehitabilă pentru suferințele cauzate, care proporțional și echitabil ar putea fi reparate prin încasarea în echivalent bănesc, sumă solicitată proporțională suferințelor cauzate.

**14.** Prejudiciul biologic. De asemenea reclamanta David Larisa pretinde şi la despăgubirea prejudiciul biologic cauzat urmare a acțiunilor ilegale ale pârâtului, care este evaluat la suma de 20.000,00 lei.

**15.** Conform modificărilor intrate în vigoare la 1 martie 2019, Codul civil a introdus noțiunea de prejudiciu biologic, definit ca lezarea integrității fizice sau psihice a persoanei și, implicit, a dreptului fundamental la sănătate. Acesta reprezintă o formă distinctă de prejudiciu nepatrimonial, diferită de prejudiciul moral, și constă în apariția unor disfuncții psihofizice cauzate de un fapt ilicit care transformă starea normală de sănătate a victimei într-una patologică. Prejudiciul biologic poate fi temporar sau permanent, este evaluat medico-legal și afectează activitățile cotidiene și viața relațională a persoanei vătămate.

**16.** Astfel, extrasele din cartela medicală anexate de reclamanta David Larisa, permit să se constate că, David Larisa ulterior agresiunii s-a confruntat cu probleme de sănătate consecințe ale acțiunilor ilegale ale pârâtului (dureri neurologice, tensiune arterială crescută), fapt menționat și în înscrierile efectuate de medic, primind tratament, probe clare și distincte referitoare la consecințele daunelor suferite. Respectiv, este demonstrat într-un mod convingător că, consecințele psihologice și fizice ulterioare urmare a acțiunilor ilegale ale pârâtului depăşesc prejudiciul psihic şi fizic, cauzat în timpul și imediat acțiunilor ilegale ale pârâtului în acea zi, consecințe întinderea cărora s-a derulat în timp, cauzând și ulterior prejudiciu sănătății, un impact negativ efectiv al leziunilor asupra sănătății, calității vieții cotidiene a reclamantei David Larisa, reducerea capacității psiho emoționale urmare a leziunilor cauzate diagnistocate, care au diminuat capacitățile psiho neurologice, manifestate prin dureri de cap, neurologice continuie, diminuarea capacităților la nivel neurologic, salturi şi creştere de tensiune arterială, agravarea disfuncțiilor vegetative cu care se află la evidență la medicul neurolog, persistența fricii, neliniştii, anxietate, reducerea capacității sociale, manifestate prin diminuarea aptitudinii de afirmare în mediul ambiental urmare a stresului, fricii, spaimei suportate urmare a violenței asupra acesteia, ceea ce deja reprezintă dauna biologică

**17.** Succesiv, cu privire la cheltuielile de judecată în prezenta cauză, sunt formate la moment din cheltuieli de asistenţa juridică în sumă de a cîte de 4000 lei pentru fiecare reclamant, conform bonurilor de plată anexate la prezenta acțiune, de deplasare, urmând a fi concretizate ulterior. În drept: acțiunea se întemeiază pe prevederile sus citate ş

**18.** **Hotărârea primei instanțe**: În temeiul Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24 iunie 2025, instanța de judecată a hotărât să admită parțial cererea de chemare în judecată și:

**19.** Se încasează din contul lui Chiorescu Vladimir Vladimir în beneficiul lui David Larisa suma prejudiciului moral în mărime de 5000,00 (cinci mii,00) lei, cât și taxa de timbru achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 200,00 (două sute,00) lei, iar în total suma de 5200,00 (cinci mii două sute,00) lei.

**20.** În rest, se resping cerințele privind încasarea prejudiciului biologic în sumă de 20.000,00 lei, a prejudiciului material în sumă de 400,00 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 4000,00 lei, ca fiind neîntemeiate.

**21.** Se încasează din contul lui Chiorescu Vladimir Vladimir în beneficiul lui David Ion suma prejudiciului moral în mărime de 3000,00 (trei mii,00) lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 4000,00 lei, iar în total suma de 7000,00 (șapte mii,00) lei. În rest, se resping cerințele, ca fiind neîntemeiate.

**22. Solicitarea apelantului și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.**

**23.** Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, în data de 23 iulie 2025 David Larisa și David Ion, reprezentat de avocatul Larisa David au depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24 iunie 2025, solicitând modificarea sau casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în apel.

24. **<u>În motivarea cererii de apel, partea apelantă</u>** a reiterat motivele de fapt și de drept din acțiune, suplimentar a indicat că instanța a redus nejustificat cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral, acordând reclamantei David Larisa suma de 5000 lei, iar reclamantului David Ion suma de 3000 lei, sume care nu respectă principiul echității și sunt disproporționate în raport cu suferințele efectiv cauzate și probate.
25. Indică că în cazul reclamantei David Larisa, prejudiciul moral s-a manifestat prin dureri fizice și psihice, stres, teamă, umilință și suferințe emoționale generate de agresiunea pârâtului, care i-a aplicat o lovitură puternică în zona capului, provocând căderea acesteia pe carosabil și agravarea stării sale de sănătate.Ca urmare a agresiunii, reclamanta a suferit o reacție acută la stres și o criză hipertensivă cu risc înalt, fiind transportată de urgență la IMSP IMU, unde a beneficiat de investigații și tratament medical. Starea sa a creat un pericol real pentru sănătate și viață, existând riscul producerii unui accident vascular cerebral, pericol evitat datorită intervenției medicale prompte. Aceste circumstanțe justifică acordarea unui cuantum mai mare al despăgubirilor pentru prejudiciul moral.
26. Ulterior agresiunii, la 28.02.2022, reclamanta David Larisa s-a adresat medicului de familie din cauza durerilor persistente de cap și a valorilor crescute ale tensiunii arteriale, care nu puteau fi controlate în pofida tratamentului administrat. Aceasta a beneficiat de asistență medicală și tratament corespunzător. De asemenea, din cauza agravării cefaleei, reclamanta s-a adresat și medicului neurolog, care i-a prescris tratament de specialitate. Prin urmare, acțiunile ilicite ale pârâtului au provocat reclamantei atât suferințe fizice, cât și psihice semnificative, cu efecte de durată asupra stării sale de sănătate, necesitând multiple consultații medicale și tratament. Totodată, consecințele agresiunii au creat un pericol real pentru sănătatea și viața reclamantei.
27. În aceste circumstanțe, cuantumul prejudiciului moral solicitat de 50.000 lei este unul rezonabil și proporțional cu gravitatea suferințelor suportate, cu impactul asupra sănătății și cu consecințele faptelor ilicite ale pârâtului. Deși sănătatea, integritatea fizică și psihică și suferințele umane nu pot fi evaluate exact în bani, suma solicitată reprezintă o compensație echitabilă menită să ofere o reparație adecvată pentru prejudiciul cauzat.
28. Cu privire la prejudiciul moral cauzat reclamantului David Ion, indică că acesta a suferit dureri fizice și suferințe psihice ca urmare a comportamentului violent și ilicit al pârâtului, care i-a aplicat multiple lovituri în diferite zone ale corpului, inclusiv în regiunea capului, aspect confirmat prin raportul de constatare. Gravitatea agresiunii, coroborată cu diferența de constituție fizică dintre pârât și reclamant, a determinat apariția unor suferințe fizice considerabile, precum și a unei stări de stres, teamă, umilință și afectare emoțională semnificativă.

29. În aceste condiții, suma de 20.000 lei solicitată cu titlu de prejudiciu moral reprezintă o compensație rezonabilă și proporțională cu gravitatea suferințelor suportate. Deși sănătatea, integritatea fizică și psihică și demnitatea persoanei nu pot fi evaluate exact în bani, despăgubirea solicitată constituie o reparație echitabilă pentru prejudiciul cauzat.
30. Cu privire la prejudiciul biologic cauzat reclamantei David Larisa, indică **că** soluția instanței de fond este neîntemeiată și contrară probelor administrate în cauză. Astfel, deși instanța a reținut că prejudiciul biologic poate fi acordat în cazul existenței unui prejudiciu, a raportului de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, a vinovăției autorului și a lezării unui drept fundamental, în speță toate aceste condiții sunt întrunite. Există un prejudiciu real adus sănătății reclamantei, confirmat prin documentele medicale și raportul de constatare. Raportul de cauzalitate rezultă din faptul că afecțiunile și complicațiile medicale au survenit imediat după agresiunea exercitată de pârât. Vinovăția acestuia a fost deja constatată prin actul de sancționare pentru cauzarea intenționată a leziunilor corporale. În consecință, este evidentă și încălcarea dreptului fundamental la sănătate.
31. Indică că contrar concluziilor instanței, înscrisurile medicale demonstrează legătura directă dintre agresiune și afectarea stării de sănătate a reclamantei. Extrasul medical din 26.02.2022 confirmă că aceasta a fost transportată de urgență la spital în urma agresiunii, fiind diagnosticată cu reacție acută la stres, criză hipertensivă cu risc adițional înalt, sindrom cefalalgic și hipertensiune arterială cu evoluție oscilantă. Din cauza gravității stării sale, reclamantei i-au fost efectuate investigații medicale și i s-a acordat tratament de urgență.
32. Ulterior, conform recomandărilor medicilor, reclamanta s-a adresat medicului de familie și medicului neurolog, din cauza durerilor persistente de cap și a valorilor tensionale crescute, fiind necesară continuarea tratamentului medical. Prin urmare, probele administrate confirmă existența unei afectări reale a integrității fizice și psihice a reclamantei, precum și legătura directă dintre aceasta și acțiunile ilicite ale pârâtului. În aceste condiții, concluzia instanței privind lipsa probelor întru confirmare prejudiciului biologic este neîntemeiată și rezultă dintr-o apreciere eronată a probelor administrate în cauză.
33. Solicită repararea prejudiciului biologic în cuantum de 20.000 lei, cauzat prin acțiunile ilicite ale pârâtului. Conform Codului civil, prejudiciul biologic reprezintă atingerea adusă integrității fizice sau psihice și dreptului fundamental la sănătate, distinct de prejudiciul moral.
34. Menționează că, documentele medicale anexate demonstrează că, în urma agresiunii, reclamanta a suferit afecțiuni neurologice, dureri persistente de cap, creșteri ale tensiunii arteriale și agravarea stării sale psiho-emoționale, necesitând tratament și supraveghere medicală. Aceste consecințe au afectat sănătatea, calitatea vieții, capacitatea de relaționare socială și echilibrul emoțional al reclamantei, constituind o lezare a integrității sale fizice și psihice.
35. Prin urmare, existența prejudiciului biologic și legătura acestuia cu fapta ilicită a pârâtului sunt pe deplin demonstrate prin probele administrate.
36. Cu privire la cheltuielile de judecată indică că instanța de fond a respins neîntemeiat cererea reclamantei David Larisa privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică și de deplasare.
37. Comunică că avocatul Larisa David a reprezentat ambii reclamanți, conform mandatului avocațial. Suma de 4.000 lei a fost achitată de reclamanta David Larisa către Cabinetul Avocatului Larisa David pentru servicii juridice și nu reprezintă un venit personal al reclamantei, fapt confirmat prin bonul de plată anexat la dosar. De asemenea, reclamanta a

suportat cheltuieli de deplasare în sumă de 400 lei pentru participarea la ședințele de judecată, cheltuieli probate prin acte justificative.

38. În aceste condiții, având în vedere admiterea parțială a acțiunii, instanța trebuia să dispună compensarea cheltuielilor de asistență juridică și de deplasare suportate de reclamanta David Larisa. Neacordarea acestora se bazează pe o apreciere eronată a probelor și a circumstanțelor cauzei.
39. Astfel, concluziile instanței sunt în contradicție cu probele administrat și au influențat soluția pronunțată.
40. Solicită admiterea și examinarea apelului, modificarea sau casarea parțială a hotărîrii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24.06.2025, cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă integral acțiunea.
41. **Poziția intimatului.**
42. Prin referința depusă la 12 noiembrie 2025, intimatul Chiorescu Vladimir, prin intermediul avocatului Dobrioglo Denis, a solicitat respingerea apelului ca nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.
43. **Termenul legal de declarare a apelului:**
44. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
45. În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost pronunțat la 24 iunie 2025, iar cererea de apel datează din 23 iulie 2025 (depus la oficiul poștal), Colegiul civil constată că cererile de apel au fost declarate în termen legal.
46. **Poziția părților în cadrul ședinței de judecată:**
47. Apelantul Larisa David, care acționează și în calitate de avocat și reprezentant al apelantului David Ion, a solicitat admiterea apelului în baza motivelor indicate în cererea de apel.
48. Reprezentantul intimatului Chiorescu Vladimir, avocatul Dobrioglo Denis, în ședința de judecată a instanței de apel a solicitat respingerea apelului ca nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond.
49. Apelantul David Ion ș intimatul Chiorescu Vladimir, nu s-au prezentat în ședința instanței de apel, deși au fost citați legal, dovada fiind anexată la materialele cauzei.
50. Astfel, aplicând prevederile art. 379 alin. (2) CPC, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.
51. **Motivarea instanței de apel**
52. **Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru**, examinând legalitatea și temeinica hotărârii contestate cu apel, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și în baza materialelor din dosar, ajunge la concluzia că apelul este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea hotărârii contestate, având în vedere faptele constatate și concluziile reținute **infra.**
53. **Legea și principiile generale aplicabile procedurii de judecare a apelului.**
54. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă „instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu

cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces".

55. În temeiul **art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă al RM** *„instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe".*
56. În acord cu art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă „hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat". (2) **O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.**
57. În conformitate cu art. 387 Cod de procedură civilă, *se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat eronat legea; d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.*
58. În temeiul art. 388 Cod de procedură civilă al RM, (1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: *a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului; d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre; g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată; h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale*. (2) **Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.**
59. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă „fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale", iar conform art. 130 Cod de procedură civilă „instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".
60. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă „la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii".

61. Conform art. 239 Cod de procedură civilă „hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată”.
62. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, fiind obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
63. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).
64. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
65. Totodată, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
66. **Circumstanţele cauzei, constatate de instanţă și probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
67. **Materialele cauzei civile, nemijlocit probele pertinente și concludente, administrate și cercetate în prima instanță** confirmă că la data de 22 aprilie 2022, de către agentul constatator din cadrul IP s. Centru al DP mun.Chișinău a fost întocmit în privința lui Chiorescu Vladimir procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 05 508615, în baza art. 354 CC și art. 78 alin(1) CC , iar prin decizia agentului constatator din 22 aprilie 2022, lui Chiorescu Vladimir i-a fost aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 60 unități convenționale, ceea ce constituie 3000,00 lei, amenda fiind achitată de către Chorescu Vladimir.
68. Totodată, Decizia agentului constatator din cadrul IP Centru al DP mun. Chișinău, din 22 aprilie 2022, nu a fost contestată de Chiorescu Vladimir, or în procesul-verbal cu privire la contravenție din 22 aprilie 2022 la rubrica „obiecțiile și probele prezentate în a cărei privință a fost pornit procesul verbal”, Chiorescu Vladimir a indicat „Sunt de acord cu decizia”.
69. Potrivit Raportului de constatare nr.202202P0464 din 27 februarie 2022 întocmit de Centrul de Medicină Legală s-a constatat că, în urma agresării fizice de către Chiorescu Vladimir, reclamantului David Ion la examinarea medico-legală s-au depistat: echimoze și excoriații feței, membrelor superioare, care au fost produse prin acțiune traumatică cu corp(corpuri) contondent(e) posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală neînsemnată(f.d.19).
70. Potrivit Raportului de constatare nr.202202D0370 din 21 martie 2022 întocmit de Centrul de Medicină Legală s-a constatat că, la studierea medico-legală a documentelor medicale a cet. David Larisa, s-au constatat:„ Traumatism cranio-cerebral închis. Comoție cerebrală minoră„ nu se supune aprecierii medico-legale în conformitate cu prevederile pct. 17 a Regulamentului de apreciere medico-legală a gravității vătămării corporale(aprobat prin

ordinul MS nr.199 din 27 iunie 2003 publicat în Monitorul Oficial al RM nr. 170- 172 din 08.08.2003) din motivul neconfirmării prin simptomatică neurologică obiectivă (status neurologic).

71. În consecință, la 24 februarie 2025 David Larisa și David Ion au depus cerere de chemare în judecată către Chiorescu Vladimir Vladimir privind încasarea prejudiciului moral și material, a prejudiciului biologic, a cheltuielilor juridice
72. Înaintând acțiune civilă împotriva lui Chiorescu Vladimir, în baza circumstanțelor descrise, David Larisa și David Ion au solicitat încasarea de la pârâtul Chiorescu Vladimir Vladimir în beneficiul reclamantei David Larisa a sumei de 50.000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral şi sumei de 20.000,00 lei cu titlu de prejudiciu biologic cauzat prin vătămare a integrității corporală a sănătății şi contravenție,iar în beneficiul reclamantului David Ion a sumei de 20.000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin vătămare a integrității corporală a sănătății şi contravenţie, la fel sa solicitat încasarea de la pârât în beneficiul reclamanților David Larisa şi David Ion a cheltuielilor de judecată şi anume pentru asistență juridică acordată de avocat în beneficiul reclamantei David Larisa a sumei de 4000 lei şi în beneficiul reclamantului David Ion a sumei de 4000 lei, precum și a taxei de timbru şi altor cheltuieli de judecată ce vor fi suportate ulterior depunerii acțiuni.
73. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat în privința temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând de la Chiorescu Vladimir Vladimir în beneficiul lui David Larisa suma prejudiciului moral în mărime de 5000,00 (cinci mii,00) lei, cît și taxa de timbru achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 200,00 (două sute,00) lei, iar în total suma de 5200,00 (cinci mii două sute,00) lei, în rest, se resping cerințele privind încasarea prejudiciului biologic în sumă de 20.000,00 lei, a prejudiciului material în sumă de 400,00 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 4000,00 lei, ca fiind neîntemeiate.
74. La fel, s-a încasat din contul lui Chiorescu Vladimir Vladimir în beneficiul lui David Ion suma prejudiciului moral în mărime de 3000,00 (trei mii,00) lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 4000,00 lei, iar în total suma de 7000,00 (șapte mii,00) lei, în rest, se resping cerințele, ca fiind neîntemeiate.
75. Colegiul civil, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești, ajunge la concluzia că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
76. **Legile de care s-a călăuzit instanța de judecată**
77. Potrivit art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
78. În temeiul art.9 alin.(1) și (2) CPC, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.
79. Conform art. 19 alin. (1) Cod civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Totodată, conform alin. (3) al aceluiași articol, se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi

diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

80. Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil al RM, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.
81. Potrivit art.2025 Cod civil al Republicii Moldova, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. Conform alin.(4) persoana vătămată nu este ținută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.
82. Conform art.2036 Cod civil al Republicii Moldova, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.
83. Conform art.2037 Cod civil al Republicii Moldova, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.
84. Conform art.6 din Convenție orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.
85. **Argumentele și concluziile instanței de apel**
86. Reieșind din circumstanțele cauzei și normele legale aplicabile, Colegiul judiciar reține că, prin procesul-verbal contravențional seria MAI nr. 05 508615 și decizia agentului constatator din 22 aprilie 2022, Chiorescu Vladimir a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravențiilor prevăzute de art. 354 și art. 78 alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată o amendă în cuantum de 3.000 lei, achitată integral.
87. Astfel, se constată că, circumstanțele respective degrevează partea apelantă de probațiune în temeiul art. 123 din Codul de procedură civilă CPC și confirmă existența unei fapte ilicite în sensul art. 1998 din Codul civil al RM.
88. Astfel, vinovăția intimatului și legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul produs sunt demonstrate prin procesul-verbal și decizia de sancționare. Prin urmare, acțiunile ultimului având un grad de pericol sporit, deoarece a încălcat grosolan ordinea publică, prin exercitarea violenței fizice și psihice asupra apelanților cu un grad de pericol social, prejudiciul cauzat este pasibil de a fi reparat în ordinea prevăzută de Lege și pe principii de proporționalitate.
89. Cu privire la critica apelanților referitoare la prejudiciul moral, aceștia susțin că instanța de fond ar fi diminuat în mod nejustificat cuantumul despăgubirilor acordate, invocând că

sumele în mărime de 5.000 lei acordată Larisei David și în mărime de 3.000 lei acordată lui David Ion nu corespund gravității suferințelor fizice și psihice suportate.

90. În acest sens, Colegiul notează că prevederile art. 2036 alin. (1) - (3) Cod civil al RM, indică că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. **Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial.** *Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală,* aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității şi în alte cazuri prevăzute de lege.

**91.** Potrivit art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată *în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.* Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare *circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.*

**92.** Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților. Instanța de judecată, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, ia în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul.

**93.** Astfel, raportând la caz prevederile enunțate, reieșind din faptele constatate, Colegiul civil consideră că prima instanță a apreciat corect circumstanțele cauzei şi a valorificat prejudiciul moral suportat de David Ion și David Larisa în corespundere cu prevederile legislației în vigoare.

**94.** Colegiul civil notează că, documentele medicale anexate confirmă acordarea asistenței medicale și monitorizarea ulterioară a stării de sănătate. Cu toate acestea, probele administrate nu demonstrează existența unor consecințe grave, ireversibile sau de lungă durată care să justifice acordarea sumei solicitate de 50.000 lei cu titlu de prejudiciu moral. Or, simpla invocare a unui risc potențial pentru sănătate sau a unor stări de disconfort și anxietate nu poate constitui, în lipsa unor dovezi medicale concludente, temei pentru majorarea substanțială a despăgubirilor.

**95.** De asemenea, Colegiul observă că raportul de constatare medico-legală nr. 202202D0370 din 21 martie 2022 nu confirmă existența unor vătămări corporale care să se supună aprecierii medico-legale, concluzionând că diagnosticul indicat nu este confirmat prin simptomatologie neurologică obiectivă. Această împrejurare a fost corect apreciată de instanța de fond la determinarea cuantumului despăgubirilor.

**96.** Referitor la apelantul David Ion, raportul medico-legal atestă existența unor echimoze și excoriații care se califică drept vătămări corporale neînsemnate. Deși acestea au generat suferințe fizice și psihice, Colegiul apreciază că suma de 3.000 lei acordată de prima instanță reprezintă o compensație rezonabilă și proporțională cu gravitatea redusă a leziunilor constatate.

**97.** Argumentele apelanților privind diferența de constituție fizică dintre pârât și victime, starea de teamă, umilință și stres suportată nu sunt ignorate de instanță, însă aceste împrejurări au fost deja valorificate la stabilirea existenței prejudiciului moral și a cuantumului despăgubirilor acordate. Or, acestea nu justifică, prin ele însele, majorarea despăgubirilor la nivelul solicitat prin acțiune.

**98.** În consecință, Colegiul concluzionează că instanța de fond a aplicat corect prevederile art. 2036 și art. 2037 Cod civil, iar cuantumul prejudiciului moral stabilit în favoarea reclamanților corespunde circumstanțelor concrete ale cauzei, principiilor echității și proporționalității.

**99.** Sub aspectul criticilor formulate cu privire la respingerea pretenției privind repararea prejudiciului biologic, Colegiul le apreciază, de asemenea, ca neîntemeiate.

**100.** Conform art. 19 alin. (3) Cod civil, prejudiciul biologic presupune existența unei pierderi sau diminuări a unei capacități a corpului uman, distinctă de suferințele fizice și psihice compensate prin prejudiciul moral. Existența unui asemenea prejudiciu trebuie dovedită prin probe pertinente și concludente, inclusiv prin documente medicale care să ateste afectarea efectivă a integrității fizice sau psihice și consecințele acesteia asupra capacităților funcționale ale persoanei.

**101.** În speță, documentele medicale prezentate de partea apelantă confirmă adresări la instituții medicale și administrarea unui tratament, însă nu demonstrează existența unei diminuări obiective și persistente a capacităților fizice sau psihice aflate în legătură de cauzalitate directă cu acțiunile intimatului, susceptibilă de a fi calificată drept prejudiciu biologic distinct.

**102.** Mai mult, raportul de constatare medico-legală nu confirmă existența unor leziuni care să fundamenteze concluzia privind afectarea de durată a integrității fizice sau psihice a apelantei. Afirmațiile referitoare la reducerea capacităților neurologice, sociale și psiho-emoționale nu sunt susținute de concluzii medicale specializate care să stabilească existența unei incapacități funcționale ori a unei diminuări a capacităților organismului.

**103.** În aceste condiții, Colegiul apreciază că prima instanță a concluzionat corect asupra respingerii pretențiilor privind repararea prejudiciului biologic, or, existența unor suferințe fizice și psihice temporare nu justifică acordarea unei despăgubiri distincte pentru prejudiciu biologic.

**104.** În același timp, de principiu, reieșind din circumstanțele de fapt constatate în procesul contravențional, de constatare a faptelor ilicite și tragere la răspundere contravențională, Colegiul civil reține că, în temeiul art. 2036 alin. (4) Cod civil al Republicii Moldova, în partea în care instanța de judecată a respins pretențiile apelantului, **simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege oferă satisfacție echitabilă lui David Ion și Larisei David,** *având în vedere faptul că aceasta corespunde cu natura dreptului și a interesului recunoscut de lege încălcat, iar David Ion și David Larisa obține astfel o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.*

**105.** Cu referire la compensarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de fond, în temeiul art. 94 CPC, ”(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului”.

**106.** Conform art. 96 CPC, ”(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. ($1^1$) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat”.

**107.** Colegiul judiciar reține că în cadrul examinării litigiului nominalizat, reclamantul David Ion a fost reprezentat de avocatul David Larisa, fapt confirmat prin mandatul avocatului seria MA nr. 1641449 din 20.01.2025 (f.d. 10). Totodată, din bonul de plată seria DAA nr. 067186102 din 20.01.2025 rezultă că reclamantul David Ion a achitat suma de 4.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, aferente prezentului litigiu. În aceste circumstanțe, Colegiul constată că sumele suportate de reclamant reprezintă cheltuieli reale, necesare și rezonabile, angajate în scopul apărării drepturilor și intereselor sale în fața instanței de judecată. Or, potrivit art. 94 Cod de procedură civilă, partea care pierde procesul este obligată să suporte cheltuielile de judecată ale părții care a avut câștig de cauză, inclusiv cheltuielile pentru asistență juridică, în măsura în care acestea sunt dovedite, rezonabile și necesare.

**108. P**rin urmare, instanța de apel consideră întemeiată soluția primei instanțe de a dispune încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului David Ion a sumei de 4.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, aceasta fiind justificată prin probele administrate și corespunzând criteriilor de necesitate și rezonabilitate.

**109.** În ceea ce privește cerința înaintată de David Larisa privind încasarea în beneficiul său a sumei de 4.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, Colegiul reține că aceasta este neîntemeiată și corect a fost respinsă de instanța de fond.

**110.** În baza materialelor cauzei civile, Colegiul constată că parte în proces este persoana fizică David Larisa, care pretinde că este reprezentată de aceeași persoană care acționează în calitate de avocat în baza mandatului avocațial MA 1841449 (f. d. 10).

111. În drept, în această privință Colegiul civil reține că, în temeiul art. 55 Cod de procedură civilă al RM, se consideră participanţi la proces: părţile, intervenienţii, procurorul, petiţionarii, persoanele care, în conformitate cu art.7 alin.(2), art.73 şi 74, sînt împuternicite să adreseze în instanţă cereri în apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum şi persoanele interesate în cauzele privind aplicarea măsurilor de protecţie în cazurile de violenţă în familie şi în cauzele cu procedură specială.

112. În temeiul art. 59 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, parte în proces (reclamant sau pîrît) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

113. În temeiul art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, în proces civil, persoanele fizice îşi pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

114. Prin urmare, ținând cont că persoana fizică reclamantă David Larisa și-a apărat, de fapt, interesele personal, iar la materialele cauzei lipsește dovada reprezentării sale de către un alt avocat, Colegiul civil conchide că cerințele sale privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică se întemeiază pe interpretarea eronată a normelor de drept și întemeiat au fost respinse prin hotărârea instanței de fond.

115. În același timp, Colegiul civile reține că, la judecarea cauzei în fond, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor

şi obligaţiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

116. În rest, instanța de apel reține că argumentele invocate de către apelanți sunt formale și neîntemeiate, reducându-se doar la reiterarea circumstanțelor de fapt și de drept declarate şi invocate în apărarea sa, fără a da apreciere probelor pertinente și concludente și normelor de drept care au stat la baza concluziilor primei instanțe, fiind reținute critici subiective față de concluziile instanței de fond, din care considerente urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârii judecătorești.
117. Astfel, deoarece argumentele apelanților sunt întemeiate pe aprecierea subiectivă a probelor administrate și a faptelor constatate, respectiv pe interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, instanța de apel consideră că circumstanțele constatate nu constituie temei de casare a hotărârii judecătorești și pronunțare a unei noi hotărâri judecătorești, motivele apelantului fiind formale în această privință.
118. Or, săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la art. 388 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei, circumstanțe de fapt și drept care nu au fost constatate în proces, respectiv nu există temei de casare a hotărârii judecătorești în conformitate cu art. 388 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM.
119. Prin urmare, în conformitate cu art. 386 – 388 Cod de procedură civilă al RM și ținând cont de faptul că o hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale, Colegiul civil conchide că nu există temei de casare sau modificare a hotărârii judecătorești.
120. **În concluzie,** având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, deoarece circumstanțele importante pentru examinarea cauzei au fost constatate şi elucidate pe deplin de prima instanță, concluziile primei instanțe nefiind în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate, la emiterea hotărârii judecătorești prima instanță a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar apelul declarat este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia să respingă apelul declarat și să mențină hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24 iunie 2025.
121. **Compensarea cheltuielilor de judecată în apel:** Aplicând prevederile art. 94-96, 98 Cod de procedură civilă al RM , ținând cont de faptul că instanța de apel respinge apelul declarat, iar intimatul nu a înaintat cerințe proprii privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil constată că, la adoptarea deciziei în apel, nu există temei de compensare a cheltuielilor de judecată în instanța de apel.
122. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

**D e c i d e :**

Se respinge apelul declarat de David Larisa și apelantul David Ion.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24 iunie 2025, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de David Larisa și David Ion către Chiorescu Vladimir privind încasarea prejudiciului moral și material, a prejudiciului biologic, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia integrală se întocmeşte în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunţarea dispozitivului deciziei şi se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Preşedintele şedinţei, judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.